

éveken át azt hitte, hogy a színműírás mellett megmaradhat papnak is. Midőn e reményről le kellett mondania, fájt érzékeny lelkének, hogy szakítását alacsony okoknak tulajdonítják. Ezért mondta benső barátja, Vadnay Károlynak: „Én ezt a levelet nem teszem el, mert újra elolvasva, újra átérezném a fájdalmat, melyet a félreértés vádja okoz. Neked adom, tedd el, te tudod, hogy nem a hiúság vitt körötökbe.” E levél a Kisfaludy-Társaság kézirati gyűjteményében van letéve.)

1881. november 20-án eljegyzti a már említett Villec Ernát, s karácsonyban megtörténik az esküvő. (Áttér a lutheránus vallásra emiatt). Gyors egymásutánban írja meg darabjait: a *Kaviárt*, az *Annát*, a *Stomfay-családot*, a *Szépleányokat*, majd következik egy tragédia, a *Theodora*, amely 1882 március 19-én az akadémia gyűlésén elnyerte a Teleky-pályázatot. Következik ismét egy vígjáték, a *Buborékok*, amely 1884. április 18-án kerül színre először. Műzsája szeszélyesen csapong a drámai műfajok között, hiszen ismét egy drámát ír, a *Nórát*. Közben folyamatosan fordít, de ír operett-librettót is, elbeszéléseket és néhány regényt. A tragikus hősnők után tragikus hős következik, *Spartacus*, majd *Petneházy*. 1888. január 14-én kerül színre *A vasember* című három felvonásos drámája, amelynek alapja, Janovics Jenő szerint ugyanolyan megingathatatlan és szilárd, mint a vas, és amelyet két hét alatt írt meg. Ismét Karácsonyi-díjat nyer a *Nagyraftermettel*, amelyet az akadémia 1890. március 31-én jutalmazott. Csiky utolsó darabjai valamiféle megállapodottságot jeleznek, amely nincs jó hatással a közönségre, ezért érzi, hogy valami várakozás tölti el a nézőt. Egy álmatlan, beteg éjszakán fogan meg a *Nagymama* terve, amely egy hét múlva már a Nemzeti Színháznál van Paulay asztalán. Paulay Ede elküldi Prielle Kornéliának, hiszen Csiky tulajdonképpen neki szánja ezt a darabot, aki nagy örömmel vállalja a főszerepet. A bemutató nagy sikert arat, ám ez a darab egyben Csiky hatyúdala. Janovics Jenő az említett életrajzban így írja le halálát, amely hirtelen és váratlanul jött:

Négy óra után abbahagyva munkáját, elment hazulról s egy ideig sétálgatott a Kerepesi-úton, azután meglátogatta néhány ismerősét. Mindenütt vidámnak, gondtalannak látták. Hálálkodva dicsérte még aznap is a marienbadi kúrát, a melytől gyengülő munkakedve megizmosodott. Hat óra körül tért vissza lakásába, a Szentkirályi-utca 22. számú házba. Ott voltak már akkor Jászai Mari és Csillag Teréz színművésznők, Bakody Tivadar dr. egyetemi orvosprofesszor is, unokáival, két serdülő leánykával, a kik kényeztetett kedvencei voltak a költőnek. Vidám beszélgetés közepette itták a teát. Csiky tréfálkozott, majd körülsétált a szobában; Csillag Teréz kedveskedve nyújtotta neki karját, hogy támaszkodjék reá. A költő örömmel fogadta el, majd így szólt: Csak kényeztessetek, nagyon jól esik látnom, milyen nagyon szerettek." Aztán újból leült. Éppen valami elmésségen mulatott a társaság, a mikor Csiky Gergely hirtelen elhalványodott s kiejtve kezéből a kanalat, leomló karokkal hanyatlott hátra. Bakody tanáron, az élesszemű orvoson kívül alig vette észre valaki, hogy a házigazda nagyon rosszul van. Csak akkor ijedtek meg a többiek is, a mikor Bakody dr. vejéhez ugrott, a ki kékülő arccal, fájdalmasan hörgött. Mindnyájan fölemelkedtek helyükről s mialatt a beteget bevitték a hálószobába, a vendégek megilletődve távoztak, magára hagyva fájdalmával és aggodalmával a költő családját. A beteg egy ideig nyugodtan és némán feküdt az ágyban. Az orvos ellátta csillapító szerekkel, a melyeknek azonban nem sokáig volt foganatjuk. Az első pillanatban is konstatálható volt, hogy Csikyt tüdőszélütés érte, a melyből tüdővízenyő fejlődött rohamosan és meggátolhatatlanul. Nyolc órakor hirtelen fölemelkedett a beteg s mondani akart valamit, de szava kínos hörgésre vált. Többé nem is hallottak tőle érthető beszédet. Lehunyt szemmel feküdt az ágyban s csak néha-néha vetette föl pilláit. Ilyenkor néma fájdalommal nézte övét, a kik kéztördelve állottak körülötte. Nyolc órától tizenegyig tartott a költő haláltusája. Még egy hosszú, kínos sóhajtás szakadt fel kebléből, azután elaludt örökre. Neje mindvégig ott ült ágya szélén s a mikor az orvos zokogástól elfojtott hangon mondotta, hogy immár mindennek vége, a boldogtalan asszony összeroskadott maga is ápolásra szorult. Éjszakára ott hagyták a halottat az ágyban, a melyen kiszenvedett. A színésziskolának egy növendéke virrasztott mellette, a ki csak így tudta meghálálni azt a sok jószágot, a melylyel őt a megboldogult gyámolította.

Halála híre futó tűzként terjedt el az egész országban s mindenfelé a legmélyebb megdöbbenést s a legőszintébb fájdalmat keltette. A Nemzeti Színház, az Akadémia, a Kisfaludy-Társaság, testületek és egyesek, Arad városa és megyéje siettek a nemzetet ért nagy csapás fölötti fájdalomnak méltó kifejezést adni.

* * *

Tájékoztató a Magyarigazolvány átvételéről

A kérelem beadása helyén a kérelmezőnek meg kellett jelölnie az igazolvány tervezett átvételi helyét. Amennyiben Budapesten kérte az átvételt a kérelmező, így az igazolványt a

Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala

(1056 Budapest Váci u. 62-64., telefon: 36-1-/317-5343)

földszintjén lehet átvenni. Az igazolvány elkészüléséről és átvételéről értesítést nem küldenek. A kérelem beadásának helyén lehet a számítógépes rendszeren keresztül érdeklődni az igazolvány elkészültéről.

Az igazolványt meghatalmazással is át lehet venni, amelynek formai kelléke: az igazolványt kérelmező az igazolvány átvételére jogosítja fel a meghatalmazott személyt, akinek neve, lakcíme és igazolványszáma is legyen feltüntetve. Szerepeljen a meghatalmazásban a meghatalmazó neve, személyi adatai: születési év, hó, nap, anyja neve, leánykori neve, igazolvány száma és lakcíme is, valamint az aláírása. A meghatalmazáson 2 tanú olvasható neve, lakcíme, igazolvány száma és aláírása is szükséges.

Egy meghatalmazott több igazolványt is átvehet.

Az igazolványok átvételi ideje:

hétfőn, szerdán 8,30-16 óráig

pénteken 8,30-11 óráig.

Ha valaki 8-10 meghatalmazással, illetve ennél többel rendelkezik az igazolványok átvételére, akkor 2-3 nappal a tervezett átvétel előtt (miután meggyőződött, hogy készen vannak-e) faxon (00-36-1/266-5841) le kell adni a magyar igazolványt kérelmezők listáját (név, születési év, hó, nap, anyja neve, valamint - amennyiben tudja - az igazolvány száma és a meghatalmazott nevét, lakcímét). Az ilyen módon lejelentett igazolványokat csoportosan kedden és csütörtökön délelőtt lehet átvenni. A fenti információkat Rostás Ilona osztályvezető tájékoztatása alapján összeállította

dr. Issekutz Sarolta

* * *

FIGYELEM

- A füzetek következő száma szeptemberben jelenik meg.
- A nyári hónapokban a Fővárosi Örmény Klub változatlanul megtartja rendezvényeit. E számban és a meghívóban a műsor megtalálható.
- Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület információs központ szerdai félfogadása a nyári hónapokban szünetel.

* * *

Híradó

Szamosújváron a Világosító Szent Gergely napi búcsú résztvevői megtekinthették a „*Kőország, az 1700 éves örmény keresztény egyház építészeti emlékei*” c. fotókiállítást, amelyet *Mészáros Ábel* és *Szabó Ádám* készített. A *Dr. Guzsik Tamás: Az örmény építészet emlékei I.* című munkája alapján készült kiállítást a rendezők a néhány nappal ezelőtt, június 11-én - hosszas betegség után - elhunyt Mesterük, az örmény kultúra és egyháztörténet szakavatott tekintélye, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem docense emlékének szentelték. A kiállítás remek fotói és különösen a művészi részletek kiemelése nagy hatást gyakorolt a látogatókra. Kár, hogy a tárlatlátogatás megszervezése akadozott, így sokan lemaradtak erről az élményről.

A Román Televízió 2-es csatornáján, június 12-én, a kolozsvári stúdióból közvetítették a „*Forgóajtó*” című műsort, melynek témája az erdélyi magyarörmények múltja, jelene, jövője volt. A 45-ös perces műsor stúdióvendégei B. Kovács Júlia, az Arménia Örmény-Magyar Baráti Társaság elnökhelyettese, Kirkósa Júlia, a Kolozsvári Magyar Operaház magánénekesse, valamint a most érettségiző Köpeczi Júlia hegedűs voltak. A stúdióbeszélgetés mellett, filmről ezúttal főként a - mint a legnagyobb lélekszámú - gyergyószentmiklósi magyarörmény közösséget mutatták be. A helyi közösség világi és egyházi képviselői mutatták be a várost és annak múltját. Többek közül szeretnénk megemlíteni Lázár Alfrédnek az egyháztanács elnökének, dr. Simon Istvánnak, az Oltáregylet elnöknőjének, Páll Sándor főtisztelendő úrnak és Zárug Aladár egyháztanácsosnak színes és érdekes tájékoztatását a gyergyói örmény családokról, a templomról, a temetőről és a közösségi életről régen és ma. A filmben megszólalt dr. Jakubinyi György, római-katolikus érsek, örmény apostoli kormányzó is, aki kiemelten hangsúlyozta Apafi Mihály erdélyi fejedelem korszakalkotó történelmi szerepét is, aki 1672-ben, 330 évvel ezelőtt több ezer Moldvából menekülő örmény családot fogadott be jószívvel Erdély földjére.